N°. 287.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DONDERDAG 27 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . [illegible]
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.50[illegible]

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Terwijl velen zich verbazen over den slependen gang van zaken in het Oosten, voor zooveel de Westersche mogendheden betreft, zijn er niet minder velen, die zulks toeschrijven aan de pogingen, welke nog zouden worden aangewend, om tot den vrede te geraken.

Wij gelooven, dat beide categoriën van lezers zich vergissen. Het komt ons voor, dat er evenmin reden bestaat om zich te verbazen over den weinigen voortgang, dien de Westersche mogendheden tot dus ver hebben aan den dag gelegd, als er grond is, om nog, vóór het leveren van bloedige veld- en zeeslagen, op het herstel van den vrede te hopen. Rusland kan, in den toestand waarin de Oostersche quaestie zich bevindt, evenmin terug, als Frankrijk en Engeland zouden vermogen toe te geven, zonder dat het groote doel van den oorlog, zooveel mogelijk althans, ware bereikt. En niemand gewis zal ontkennen, dat, moet het doel bereikt worden, het zwaard alleen in den gegeven stand van zaken, beslissen kan.

Men ontveinst zich noch in Engeland, noch in Frankrijk de groote offers, welke noodig zullen zijn, om dat doel te bereiken; en wij achten dit een gelukkig voorteeken. Immers, wil het vraagstuk, dat Europa's toekomst omvat, niet op nieuw worden *uitgesteld:* de Westersche Mogendheden zullen hunne beste krachten moeten inspannen om de zaak voor goed te beslissen.

In verband met dat doel beschouwen wij den tragen gang, dien, tot dus ver nog, de oorlog in het Oosten heeft en in de Baltische Zee. Het is onze overtuiging, dat Rusland in Turkije slechts zoolang aanvallenderwijze zal ageren, als het weten zal alleen te staan tegenover Turken of tegenover eene blijkbaar geringe krijgsmagt der Westersche Mogendheden. Zoodra evenwel een voldoend leger van Franschen en Engelschen, dat, naar luid van alle berigten, uit de keur van Europa's krijgsbenden bestaat, op Turksch grondgebied in slagorde zal zijn geschaard, gelooven wij dat Rusland zich tot eene defensieve taktiek zal bepalen. Zoolang ook Frankrijk en Engeland geene genoegzame magt zullen hebben te stellen tegenover de krijgsmagt van Rusland, zoolang zullen zij zich ook voor elke botsing wachten, en beletten, dat zelfs tusschen Rusland en Turkije eenige beslissende slag worde geleverd. Dit vordert evenwel, wegens afstand en plaatselijke omstandigheden, veel tijd; en het zou ons niet verwonderen, wanneer nog twee maanden verliepen, alvorens, zonder buitengewone omstandigheden, gewigtige feiten op het oorlogstooneel in Turkije voorvielen. (*)

Dat Rusland hoogstwaarschijnlijk, in het door ons opgegeven geval, defensief zal te werk gaan, schijnt met grond te mogen worden opgemaakt, daaruit, dat Rusland verdedigenderwijs veel meer te vreezen is dan aanvallenderwijs. Men leze de organen der Russische [illegible] verbrandt onze »schepen, vernielt onze havens, neemt zelfs, indien »het mogelijk is, Sebastopol of Kroonstadt; drijft »ons over den Donau terug, zelfs over de Pruth; maar »ook nadat gij dit alles zult hebben verrigt, kunt gij »ons tot onderhandeling niet dwingen. Wij trekken »binnen onze grenzen terug *en daar durft gij ons niet »volgen;* wij dwingen u derhalve, om, met opoffering »van groote schatten, uwe legers en uwe vloten, langs »onze stranden en onze grenzen te houden; want, »zoodra gij u verwijdert, rukken wij weder voorwaarts, »en wij zullen u dus, door een eindeloozen oorlog, »ver van uw vaderland en in ongastvrije zeeën of ziekteaanbrengende moerassen, uitputten. Ten laatste zal »dan, op die wijs, het spel toch door Rusland gewonnen worden.»

Deze redenering is verre van ongegrond te zijn; de openbare meening houdt zich reeds met de berekening bezig van de kansen, welke zoodanige gedragslijn van Rusland zoude opleveren, en algemeen wordt de overtuiging al meer en meer [illegible] krachtige oorlog niet alleen in staat zal zijn, het doel, waarmede de oorlog verklaard werd, te bereiken; maar dat naar duurzame middelen tot bedwang van Ruslands onverzadelijke heerschzucht moet worden omgezien.

Een Engelsch dagblad, dat meermalen de meening der bewindslieden van Engeland uitdrukt, en welks gezag uitnemend groot is, heeft deze kansen berekend en de duurzame middelen aangewezen, waarvan wij zoo even spraken. Wij achten het noodig, de aandacht onzer lezers daarop te vestigen; omdat daaruit blijkt, dat het vraagstuk wel allezins geschikt schijnt, een Europeesch vraagstuk te worden, in welks regeling ook wij staatkundig belang hebben.

Rusland moet — zegt het Engelsche blad — snel en afdoende geslagen worden. Men moet het zoo bepaald verzwakken, dat het niet meer geducht zal zijn voor Europa's veiligheid; en dat het, eenmaal tot binnen zijne grenzen teruggedrongen, niet meer noodig zal zijn, vreemde legers op de been te houden, ten einde te beletten, dat het verlorene herwonnen worde. Ruslands naburen moeten *versterkt* worden, opdat deze, in het vervolg, in staat zijn, om Rusland, ook zonder bijstand van de legers der Westersche Mogendheden, in ontzag te houden. Duitschland moet van Ruslands invloed worden losgemaakt, en veranderd tot een afdoenden slagboom voor zijne staatkunde; en Turkije moet in staat gesteld worden, om zich voor het vervolg tegen Rusland staande te houden.

Deze taak is niet gemakkelijk. Zie hier op wat wijs men, in Engeland, hare vervulling voorstelt:

»Oostenrijk en Pruissen — de regeringen zoowel als de volken — wenschen ernstig de vermindering van de kracht en den invloed van den Noordschen kolossus, die hen onophoudelijk bedreigt, ofschoon zij geen werkdadig deel durven nemen in de pogingen, om dat doel te bereiken. Het koningrijk Polen moet dus, in de eerste plaats, worden hersteld; omdat het tot slagboom strekken zal tusschen hen en Rusland; men wil zelfs, dat Oostenrijk genegen ware, om, ten voordeele van dit plan, Gallicië af te staan. Doch al ware dit het geval niet: zou Rusland toch bedwongen kunnen worden, door het zijne jongste veroveringen te ontrukken en aan de vorige eigenaars terug te geven. Georgië moet op nieuw verrijzen, en Circassië als een onafhankelijke Staat gehandhaafd worden, om Rusland voor altijd aan deze zijde van den Kaukasus te houden. Ook de Krim moet genomen, Sebastopol tegen elken prijs bestormd, en de Russische vloot vernield of verstrooid worden. Bessarabië reikhalst naar den dag der emancipatie en het geheele land zal, als één man, opstaan bij de eerste gevoelige nederlaag der Russische wapens, en indien het op de ondersteuning der Westersche Mogendheden rekenen kon. Finland moet aan Zweden worden terug gegeven, en de Alands-eilanden door Zweden of Engeland bezet worden. De Donau-Vorstendommen moeten van den vloek der Russische bezetting en van het Russische beschermheerschap verlost worden. Is dit alles tot stand gebragt, dan zal Rusland ophouden geducht te zijn; en weinig zal het dan deren, of het al of niet den vrede zal willen sluiten. Het zal dan, in magt en invloed, eene eeuw achteruit zijn gegaan. Het zal niet langer een ernstig gevaar voor vrijheid en beschaving zijn. Oostenrijk, Pruissen en de kleinere Duitsche Staten, van hun zedelijken en stoffelijken bondgenoot in hun kruistogt tegen vrijheid en verlichting beroofd, zullen dan van zelf eene nieuwe en meer heilzame baan betreden. En Turkije, van den vreeselijken bedwinger verlost, zal in staat zijn te toonen, hoe vele elementen tot vooruitgang en ontwikkeling het bevat; en wanneer ook dan blijken mogt, dat zijn bestaan niet duren *kan*, dan althans zal Turkije's val niet komen ten voordeele van eene Mogendheid even dompelig en onbeschaafd als de gevallene [illegible]

Dat is het doel, dat zijn de middelen, die men aanwenden wil. Of ze aanwendbaar zijn, of het doel bereikt zal worden, zal de toekomst moeten leeren; maar wij ontveinzen niet, dat doel en middelen onze sympathie wegdragen; en dat het welslagen van den grooten strijd, dien de Westersche Mogendheden hebben aangevangen, in het belang der Westersche beschaving in het algemeen en in dat onzer eigene constitutionnele ontwikkeling in het bijzonder, allezins wenschelijk is.

(*) Deze redenen van terughouding bestaan niet voor de vloten, [illegible] die der Westersche Mogendheden onbeperkt meesteres van [illegible] terrein. Volgens de telegrafische depêches, reeds gister avond [illegible]gedeeld, zou de vloot in de Zwarte Zee bereids aan hare [illegible] begonnen zijn te beantwoorden.

Eenige Protestanten te 's Gravenhage schijnen het jaarfeest der April-beweging te willen bekroonen door het stichten van eene *kiesvereeniging*, lijnregt in strijd met de Grondwet, en uitnemend geschikt, om de vlam van tweedragt en onverdraagzaamheid op nieuw aan te wakkeren. Het is met leedwezen, dat wij dit feit aankondigen; maar de pligt gebiedt ons, om alle verdraagzame, alle waarlijk verlichte Protestanten tegen de deelneming aan deze anti-constitutionnele kiesvereeniging te waarschuwen.

Ziet hier de circulaire, welke, tot bijeenroeping van eene vergadering, aan bepaalde personen is toegezonden geworden, en waarvan ons, door een onzer geabbonneerden, een exemplaar is ter hand gesteld:

Als Lid van het Departement 's Gravenhage, van eene der bestaande Protestantsche Genootschappen, hebben wij de eer UEd. uit te noodigen tot het bijwonen eener Vergadering, van eene alhier opgerigte PROTESTANTSCHE KIEZERS-VEREENIGING, op Vrijdag den 28 April 1854, des avonds ten 7 ure, in het Lokaal der Afschaffing bij HEEREBRAND.

Ten einde door UEd. over het *beginsel*, door die KIEZERS-VEREENIGING te huldigen, zou kunnen worden geoordeeld, hebben wij gemeend deze te moeten doen vergezeld gaan van den inhoud der *drie* eerste artikelen van het Reglement.

Art. 1. De Vereeniging stelt zich ten doel, het bevorderen der keuze van personen, van wie men bij de noodige bekwaamheden, verwachten kan, dat zij eene eerlijke toepassing der beginselen, in de Grondwet uitgedrukt, zullen voorstaan.

Art. 2. De Leden dezer Kiezers-Vereeniging moeten zijn Protestanten, die het heil van het Vaderland naauw aan het Stamhuis van Oranje verbonden achten.

Art. 3. De kosten dezer Kiezers-Vereeniging zullen door vrijwillige bijdragen worden gevonden.

In het vertrouwen met UEds. tegenwoordigheid op bovenbedoelde Vergadering te worden vereerd, hebben wij de eer ons hoogachtend te noemen,

Namens de bijeenkomst der eerste oprigters,
De gefungeerd hebbende Voorzitter,
P. M. VERHOEVEN.

Naar men ons verzekert, is de heer Apotheker VERHOEVEN slechts een prête-nom, en zouden de heeren J. C. BAUD, NEDERMIJER VAN ROSENTHAL en J. C. RIJK niet vreemd zijn aan het plan tot oprigting dezer *Protestantsche Kiezersvereeniging.*

Wij zullen wel niet nadrukkelijk behoeven te wijzen op den ongelukkigen geest van *uitsluiting*, die alweder bij deze kiezersvereeniging vóórzit; en gaarne voeden wij de hoop, dat het getal van hen, die in de residentie op nieuw het politiek terrein met godsdienstige middelen betreden willen, zóó gering zal zijn, dat de »eerste oprigters» met hunne ongrondwettige kiezersvereeniging zullen blijven alleen staan.

Wij zeggen: *ongrondwettig;* want de Grondwet [illegible] evenmin Protestantsche, als Roomsche, of [illegible]sche kiezers; en zij, die art. 1 van het [illegible] zweren, om namelijk voor te staan [illegible] passing der beginselen, in de [illegible] kunnen noch mogen [illegible] *alleen* waarbij, volgens [illegible] *Protestanten* [illegible] Grondwet» zou dan [illegible] van een harer [illegible] beginselen.

[illegible] bovendien, dat het *genus*: Protestanten [illegible] verdeeld in een bijzonder [illegible] de zoodanigen »*die het heil van* [illegible] *naauw aan het stamhuis van Oranje* [illegible] *achten.*»

Wil dat zeggen, dat Roomschen of Israëliten dat niet doen? Dat er ook Protestanten zijn, die dat niet

doen? Wil men daardoor te kennen geven, dat de Protestanten, die geen deel nemen aan de kiesvereeniging, zullen worden beschouwd, als of *zij* het heil van het Vaderland *niet* naauw aan het stamhuis van Oranje verbonden achten?

Beklagenswaardige eigenwaan en schuldige uitsluitingsgeest, die de *vaderlandsliefde* zich zelven alleen, en aan niemand anders, durft toekennen! Hier past gewis het:

Qui n'aime pas Cotin, n'estime pas son Roi,
Et n'a, selon Cotin, ni Dieu, ni foi, ni loi.

Wij hebben te goeden dunk van de Protestanten in de residentie, om te durven aannemen, dat eene kiesvereeniging, op dergelijke verderfelijke grondslagen gevestigd, bijval zou vinden. Het oorlogstoestel, dat nu reeds blijkbaar wordt opgerigt, om de herkiezing van den heer J. C. RIJK te verzekeren, maar bedekt wordt onder het vaandel: *Protestantisme*, zal, hopen wij, onder zijn eigen gewigt ineen storten.

Nederlanderachtigheden.

Wij vestigen de aandacht op de volgende uitspraak van *de Nederlander*: (*).

De vrienden van het vorig Ministerie zijn over 't algemeen met den heer VAN RIJCKEVORSEL in de Eerste Kamer (den 11 April) van oordeel, dat onze financiële toestand, zonder gevaar voor hernieuwde verwarring, geene *blijvende* verhooging van het budget van Oorlog toelaat.

Evenwel zagen zij, toen het *voorstel der negen leden* ter sprake gebragt werd, in eene *blijvende* vermindering van inkomsten geen bezwaar.

Is deze uitspraak niet volgenderwijs om te keeren?:

« De vrienden van het tegenwoordig Ministerie waren « over 't algemeen met den Minister van Financiën en de « Tweede Kamer van oordeel, dat belastingen niet kunnen « afgeschaft worden zonder *aequivalent*, omdat dan onze « inkomsten zullen verminderen en onze financiën alsdan « gevaar zouden loopen op nieuw verward te worden.

« Evenwel zagen zij, toen het voorstel tot verhooging « van het budget van oorlog ter sprake gebragt werd, in « eene *blijvende* vermeerdering van uitgaven, zonder *aequi-* « *valent* van de inkomsten, geen bezwaar. »

Nog ééne vraag — welligt aan den financiëlen « correspondent » J. B.

Brengt afschaffing van belasting « *blijvende* vermindering van inkomsten » te weeg?

De Nederlander gelieve eens na te lezen onze artikelen: « *Afschaffing van Belasting, geene vermindering van het Staats-inkomen* » (8 en 9 December jl.); en daarnevens te vergelijken, hetgeen de *Staats Courant* sedert eenigen tijd over dit onderwerp, aanhoudend uit Engeland vermeldt, wat ons tot het denkbeeld brengt, dat de heer VAN HALL al meer en meer pogingen doet, om de « onoverkomelijke kloof » tusschen hem en de constitutionnele partij « over te springen. »

Buitenland.

BELGIE.

Den 1sten Mei aanst. zal de eerste steen gelegd worden van eene kerk, te Laeken, op te rigten ter eere van de nagedachtenis van H. M. onze Koningin Louisa Maria. Zijne Eminentie de Kardinaal Aartsbisschop van Mechelen zal daarbij tegenwoordig zijn.

— De *Moniteur* behelst eene officiële uitnoodiging aan de Belgische kooplieden, om buiten 's lands bij de gezantschappen geene inlichtingen in te winnen over het een of ander punt, dat betrekking heeft tot het vraagstuk der onzijdigheid. Zoodanige inlichtingen kunnen alleen verschaft worden door tusschenkomst van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken. De mededeelingen, die regtstreeks aan de gezantschappen geschieden, worden door deze naar Brussel opgezonden.

— In Junij aanst. zal de koning en het hof Henegouwen bezoeken. Bij die gelegenheid zal de keizer der Franschen een buitengewoon gezant zenden om onzen souverein te begroeten. Die zending zal het bewijs leveren van de volmaakte overeenstemming die tusschen de hoven van Parijs en Brussel bestaat.

OOSTENRIJK.

Uit Weenen schrijft men, dat de baron von Czoernig, die door de Oostenrijksche Regering naar Londen gezonden was, om er eene geldelijke handeling aan te gaan, in zijne zending was geslaagd. Volgens de *Gazette des Postes* van Frankfort zou de baron eene leening van 2½ millioen pd. st. (30 millioen gulden) gesloten hebben.

ZWITSERLAND.

Terwijl volgens de berigten, dezer dagen uit Weenen medegedeeld, het Oostenrijksche Zwitsersch geschil eene gunstige wending nam, schrijft men van Bern dat de staatsraad van Tessin het Eedgenootschappelijk Bewind heeft verwittigd, dat de Oostenrijksche troepen het Zwitsersche grondgebied hebben geschonden te Stabio, di Strict Mendrisio en onderscheidene deserteurs hebben gevangen genomen. De kolonel Bourgeois, Commissaris in Tessin, is belast onmiddellijk een onderzoek omtrent deze zaak in te stellen.

TURKIJE.

De laatste belangrijke berigten door den telegraaf overgebragt, zijn de volgende:

PARIJS, 25 April. De *Moniteur* berigt, dat den 16den dezer een hevig gevecht werd geleverd voor Kalefat. De Russen werden met een verlies van vijf honderd dooden teruggedreven tot Modavitz, de Turken zouden slechts een onbeduidend verlies hebben geleden.

De Fransche oorlogsstoomboot *Cariman* is op de Afrikaansche kust vergaan.

KOPENHAGEN, 24 April. Weder zijn drie Russische schepen den Engelschen in handen gevallen. Er zijn dus reeds 17 schepen door de Engelschen veroverd. Eene divisie der Engelsche vloot is naar de Finlandsche golf, eene andere naar de Bothnische gestevend; beide divisien hebben in last de Russische havens in die wateren te blokkeren. De Fransche vloot, onder admiraal Parseval-Deschenes, is in de baai van Kiöge geankerd.

ALEXANDRIE, 19 April. De Grieken hebben bevel ontvangen om vóór 1 Mei Egypte te verlaten.

WEENEN, 25 April. De maarschalk, vorst Paskewitsch, heeft bij zijne aankomst in de vorstendommen en het aanvaarden van het opperbevel, de ontruiming van Klein-Wallachije bevolen, en elke gemeenschap van de Russische troepen met Servie ten strengste verboden. Indien dit berigt mogt bevestigd worden, zoude het Russische corps, 't welk voor de werken van Kalefat ligt, deze stelling moeten ontruimen en terug trekken. De genoemde veldheer moet tevens de afdanking van al de bij de Russische troepen in de vorstendommen aanwezige vrijcorpsen hebben gelast.

Velen betwijfelen de gisteren door de avondbladen medegedeelde berigten van het beschieten van Odessa.

Men maakt geene verdere melding van het gerucht, door een ander blad medegedeeld alsof Silistria gebombardeerd zou worden. Wij meenen dus aan dat gerucht vooralsnog te mogen twijfelen.

— Men spreekt nog veel van eene overwinning die door Selim-Pacha bij Karassou op de Russen zou zijn behaald, terwijl, volgens anderen, dit door Mustapha-Pacha tusschen Taschja en Kosteli zou hebben plaats gehad. Men kent daarvan geene bijzonderheden en zelfs nog geene bevestiging van het feit. Maar men doet opmerken, dat de berigten, die gunstig voor de Turken zijn, een grooten omweg moeten maken om naar het W. te worden overgebragt; terwijl die, welke gunstig voor de Russen zijn, veel sneller en meer regtstreeks over Bucharest en Hirsova aankomen, waar de electrische telegraaf ze onmiddelijk tot Parijs en Londen overseint. Zoo men dus geene tijdingen van het hoofdkwartier der Russen ontvangt, dan levert dit het bewijs op, dat de tijdingen voor deze laatsten niet gunstig zijn. Hoe het zij, het gerucht van eene overwinning van Selim-Pacha won in de laatste dagen meer veld.

— Van den kant der Russen blijft men voortdurend verzekeren dat de komst van den prins Paskewitsch te Bucharest, den 16den dezer, het teeken zijn zou van groote krijgsbewegingen. Sommigen spreken van pogingen, om te Routschouk en te Hirsova den Donau over te trekken. Groote toebereidselen en het zamentrekken der troepen te Giurgewo en te Kalarasch maken die onderstelling eenigzins waarschijnlijk.

Uit bovenstaande telegrafische depêche schijnt werkelijk te blijken dat de komst van vorst Paskewitsch reeds veranderingen in den staat van zaken heeft te weeg gebragt.

De tijdingen nopens den Griekschen opstand blijven voordurend tegenstrijdig. Terwijl de *Patrie*, op grond zijner brieven uit de Pireus, meldt dat de opstandelingen ontmoedigd zijn, stelt eene depêche van Triest het voor, dat geheel Epirus in opstand verkeert, dat Janina door 15000 opstandelingen volkomen wordt omsingeld, dat de stad Arta door hen is vernield, enz. Maar de depêche erkent zelve, dat de vesting Arta, wat ook het wezenlijk lot der stad moge zijn, wederstand biedt; dat de vesting Suli, wier inname door de opstandelingen gemeld was, zich steeds in handen der Turken bevindt; en dat eindelijk Preveza dat, volgens vroegere berigten als zeer streng omsingeld zijnde werd voorgesteld, volmaakt rustig is.

Men ziet daaruit dat er op de berigten, nopens de uitbreiding van den opstand, veel valt af te dingen. Intusschen deelt *la Presse* van Weenen het gerucht mede, dat koning Otto zich tot den keizer van Oostenrijk zou hebben gewend, om Z. M. bij een eigenhandig schrijven, ophelderingen te geven over de gebeurtenissen, waarvan Griekenland in den laatsten tijd het schouwspel geweest is.

De briefschrijver van Hamburg, die toont zoo goed onderrigt te zijn, meldt, dat de admiraal Napier, den 16 dezer zijne vloot in drie afdeelingen had gesplitst, waarvan de eerste langs de Russische kust geschaard was van Polangen, tot aan den ingang van de golf van Livonia; de tweede in die golf zelve, in het gezigt van Riga, en de derde bij den ingang van de golf van Finland met het oog op Sweaborg. Een telegraphisch berigt van Londen van den 24 dezer houdt in, dat het Fransche smaldeel, Vrijdag van Brest vertrokken om zich met de Engelsche vloot te vereenigen, Zondag ll. Plymouth is voorbij gevaren. Nu is er eene depêche van Kopenhagen ontvangen van Maandag-avond, volgens welke dat eskader weder het anker zou hebben geworpen in de baai van Kiöge. Die depêche komt niet zeer waarschijnlijk voor. Want dat smaldeel zou dan in minder dan 36 uren het kanaal, de Noordzee, het Kattegat en de Bill moeten zijn gepasseerd.

De keizer van Rusland heeft eene ukase uitgevaardigd, die den 18 dezer in het *Journal de St. Petersburg* wordt openbaar gemaakt. Daarbij wordt eene bijzondere zeemagt gevestigd, die uit vrijwilligers zal zijn zamengesteld en uitsluitend bestemd zal wezen tot verdediging der kusten van Finland. Die magt zal vóór den 20 Mei moeten geregeld zijn; al de ontslagen zeelieden zijn uitgenoodigd tot de dienst terug te keeren.

Buiten de oorlogsberigten wordt de aandacht het meeste bezig gehouden, door de Oostenrijksch-Pruissische overeenkomst, die dezer dagen is gesloten. De inhoud van dat staatsstuk is nog niet bekend. Men moet zich dus voor al... nog houden aan de berigten, die dezer dagen deswege... bekend geworden. Volgens sommige brieven zouden ... geheime artikelen, die aan het verdrag zijn toegevoegd, drie bedragen. Bovendien zou daartoe behooren eene *annex*... uit dertien afzonderlijke artikelen bestaande, waarbij ... hulp bepaald wordt, waartoe de beide mogendheden zich wederkeerig zouden kunnen roepen, alsmede de wijze waarop die hulp zal worden betoond. Ook verzekert me... dat de brief, die dezer dagen door den heer von Hatsfeld... Pruissisch minister aan den keizer der Franschen is aa... geboden, volstrekt het staatkundig karakter niet had, d... de dagbladen daaraan hebben toegeschreven. De brief zo... alleen betreffen eene eenvoudige daad van beleefdheid, ... antwoord op eene gelijke handeling van den keizer d... Franschen. Nopens het telegrafisch berigt, betrekkelijk h... ontslag van den ridder von Bunzen, Pruissich minister ... Londen, merkt men teregt op, dat het niet zeer duidel... is en men deswege nadere tijdingen behoort af te wacht... daar men de strekking van eene voorloopige aanne... van een ontslag niet wel begrijpen kan. De *Monit...* *Universel* behelst verschillende keizerlijke besluiten, waa... onderscheidene generaals met bijzondere commandemen... bij het leger in het Oosten worden belast.

— Volgens een schrijven van Hamburg van 23 dez... waarop wij hierboven reeds gedoeld hebben, zou de ... miraal Napier besloten hebben, niets belangrijks en ni... ernstigs te ondernemen, vóór de aankomst van het Frans... eskader. Sir Charles gehoorzaamt daardoor aan een ge... van wellevendheid en kieschheid jegens den Fransch... admiraal en de bevelhebbers. Hij heeft verklaard met hen ... gevaren te willen trotseren, maar ook al de lauweren ... overwinning met hen te willen deelen. De waarde ... prijzen, die tot 19 dezer zoo in de Oostzee als in de ... van Finland door de Engelsche kruisers gemaakt zi... worden op 16000 p. st. geschat. De handel maakt voor ... vervoer der koopwaren, die voor Rusland bestemd zi... van den weg van Memel gebruik. Daar is dan ook in ... opzigten groote overvloed. De gewone localen zijn ... voldoende. De openbare gebouwen zijn in magazijnen ... anderd, om den grooten voorraad koopwaren, die d... lijks aankomen, te bergen. Uit vrees dat de loop van ... oorlog weldra ook dien weg voor den invoer van ... werpen in Rusland zal stremmen, beijvert iedereen ... daarvan met den meesten spoed te bedienen. Uit Od... schrijft men van 12 dezer, dat de Engelsch-Fransche zee... die tot op de hoogte van Akjerman was teruggetrok... dezer dage in grooter getale voor de haven was vers... nen. Een getal van 21 groote en kleine vaartuigen ... den op 10 mijlen afstands van de haven. Het doel sch... voor het oogenblik niets anders te zijn, dan om de ha... te blokkeren, hetgeen moeijelijk zou kunnen geschie... uit hoofde van den zwaren stroom. Er waren dan ... nog 3 koopvaarders in de haven binnen geloopen. Sed... lang was men daar op een bombardement voorber... niets toonde aan, dat men het voornemen had de ... over te geven. De krijgslieden kampeerden in den om... Er waren nog 800,000 Tschetwerts granen in de ... overgebleven, die door de Russische regering waren o... genomen en in klinkende munt betaald. Er bevonden ... 800 schepen in de haven, waarvan 260 buitenland... Men vleide zich met de hoop, dat dit een voldoenden g... zou opleveren, dat men zich niet haasten zou om tot ... bombardement te besluiten. Een deel van de Russis... vloot had op nieuw Sebastopol verlaten.

— Uit Petersburg schrijft men van 12 dezer, da... Prins Dolgorouky II, gevolmagtigd minister bij het ... van Perzie, van Teheran in de hoofdstad was te... keerd. Men verzekerde dat, ten gevolge van den ... die de zaken in den laatsten tijd hadden geno... de Prins bij den schach niet zou worden vervangen... behartiging der belangen van de Russische onderda... zou aan den Kanselier der legatie worden toevertrou...

De *Gazette van Spener* van Berlijn wil weten, d... antwoord van Pruissen op de vertoogen van Frank... Engeland is vervat in eene depêche, waarin Pruis... kennen geeft, dat zijn belang medebrengt, zich een... maakte vrijheid van handelen voor te behouden. ... stelling in het Oostersche vraagstuk wordt voldoend... getoond, door het aandeel, dat hij aan de Weener ... collen genomen heeft. Hetzelfde blad verzekert, ... Russische Minister te Weenen voldoende ophel... gegeven heeft over de schending van het Servische ... gebied, die door eenige Russische troepen heeft ... gehad. Zij wordt voorgesteld als eene overschrijd... bevelen door krijgsbevelhebbers begaan.

De *Kölnische Zeitung* behelst een brief uit ... waarin verzekerd wordt, dat het Oostenrijksch-P... verdrag als zoodanig niet aan den Duitschen ... worden onderworpen, maar dat het aan de ... Regeringen zal worden toegezonden, met uitno... zich daaraan aan te sluiten. Die wijze van hande... daaraan toe te schrijven zijn, dat de Russische s... bij onderscheidene Duitsche Hoven veel bijval zou ... hetgeen beletten zou, dat men de meerderheid ... de organieke acten van den Bond wordt verlangd ... kunnen verkrijgen. De jongste reis van den Koni... Wurtemberg naar eenige Duitsche Hoven, die doo... verwantschap aan Rusland zijn verbonden, zou ... vreemd aan dien loop dezer zaak zijn.

Uit Londen meldt men van 24 dezer: « De s. h. ... keley heeft Zaturdag ll. aan boord van den *Black* ... de admiraliteit verlaten, om de versterking in oogensch... te nemen, welke men voor de Oostzeevloot in gereed... brengt, alsmede om de Fransche vloot, die uit ... vertrokken was, te ontvangen of te begroeten. De ... gende Engelsche schepen zouden zich met het Kei... smaldeel vereenigen: *St. George*, 120 stukken; ... 90; *Majestic*, 80; en *Centaur*, 11. De Fransche ... werkelijk Zondag ten 1 ure in het gezigt van Pl...

(*) Wij herhalen dit art. uit N°. 283; omdat daarin toen eene zinstorende fout was ingeslopen.

verschenen. De *Sylph*, kotter van den admiraal Ommaney, is ook zeewaarts gestevend, om de Fransche vloot te ontmoeten, en is daarin niet kunnen slagen.

De half-officiële *Oesterreichische Correspondenz* van den 21 dezer, behelst het volgende artikel, waarvan gisteren reeds met een enkel woord is gewaagd:

Naar wij vernemen wordt de veldtuigmeester von Hess dezen avond van Berlijn terug verwacht, na het door hem onderhandelde of- en defensief verbond tusschen de kroonen van Oostenrijk en Pruissen tot stand te hebben gebragt, hetwelk derhalve alleen nog de ratificatie der beide souvereinen behoeft. De mare van deze gebeurtenis zal overal in de beide Rijken, gelijk mede in de overige Staten van het Duitsche Bondgenootschap, met groote voldoening en opregte vreugde worden vernomen; hoe gewigtig ook het tot stand komen van dit verbond op zich zelf reeds zijn moge, het zal nog grooter belangrijkheid verkrijgen, wanneer ook aan de overige Duitsche Hoven door de toetreding tot dit verbond gelegenheid gegeven wordt om het Duitsche Bondgenootschap in hunne landen, als een geheel, te laten deelnemen aan de beslissing van hoogst belangrijke algemeen Europesche vraagstukken. Wij twijfelen niet, dat de vaderlandlievende denkwijze der Duitsche monarchen het door Oostenrijk en Pruissen met heugelijke eensgezindheid aanvankelijk verwezenlijkte politieke denkbeeld krachtdadig ondersteunen, en daardoor bijdragen zal tot bespoediging der vereffening van eenen den vrede van Europa bedreigenden strijd. Terwijl de beide groote mogendheden van midden Europa, door het gisteren in Berlijn gesloten verdrag, onveranderlijk blijven volharden in dat gevoelen omtrent hetgeen regt is, hetwelk in een onderdaags geteekend Europeesch staatsstuk formeel verklaard is geworden, en terwijl zij daarbij haar voornemen te kennen geven om aan die verklaring ook van hare zijde dien nadruk te verschaffen, welken de waardigheid en het belang van hare Staten en van geheel Duitschland zullen vereischen; verzekert het gisteren in de Pruissische hoofdstad gesloten verdrag tevens op nieuw de volkomen vrijheid van beslissing omtrent het tijdstip en de omstandigheden, waarop en onder welke eene active inmenging, die eventueel voorzien wordt, zou kunnen noodzakelijk zijn; worden hierbij de door de vier groote mogendheden ten aanzien van het Oostersche vraagstuk gehuldigde beginselen vastgehouden, dan is ongetwijfeld ook voor de practische toepassing zoo deze onvermijdelijk moest worden — in den zin der hooge contracterende hoven, gezorgd. Wij hopen opregtelijk, dat door deze belangrijke gebeurtenis, die inzonderheid voor Duitschlands naauwere vereeniging, onverdeelde kracht en getrouwe bondgenootschappelijke zamenwerking van zooveel invloed kan zijn, de tegenwoordige stoornis van den Europeschen vrede en van de sedert zoo lange jaren tot algemeenen zegen bestaan hebbende vriendschappelijke betrekkingen tusschen alle Europesche mogendheden, spoedig tot een einde en tot vereffening mogen gebragt worden. In allen gevalle echter en wat ook de toekomst mogt opleveren, mag men reeds nu met vreugde de omstandigheid begroeten, dat de naauwe vereeniging van Oostenrijk en Pruissen op het punt is van een nieuwen krachtigen waarborg te verkrijgen, die zoo volmaakt beantwoordt aan de waardigheid en magt van die beide mogendheden en van het Duitsche Bondgenootschap.

CHINA.

Een telegrafisch berigt houdt het volgende in:

TRIEST, 24 April. De Chinesche opstandelingen bevinden zich, volgens alhier per heden gearriveerde mail ontvangen tijdingen, op 70 mijlen afstand van Peking.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Blijkens een aan de Tweede Kamer aangeboden wetsontwerp, worden uit de gelden, wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen in 's Rijks schatkist voorhanden, ten behoeve van dat Departement, voor de dienst van 1854 een bedrag van *f* 117,236,45 beschikbaar gesteld.

Reeds in de vorige zitting der Staten-Generaal werd medegedeeld, dat onder de aangevraagde gelden, voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmermeer, niet waren begrepen de kosten voor de stichting van een stoomgemaal op den IJssel, en dat de Regering het voornemen had, ter voorziening in die stichting, eerlang eene voordragt aan de Kamers der Staten-Generaal te doen. Deze onderneming, ofschoon een buitengewoon werk, staat niettemin in verband met de schier ten einde gebragte droogmaking van het Meer.

Bij het naar aanleiding van de wet van 22 Maart 1839 (*Staatsblad* no. 7) goedgekeurd en ten uitvoer gelegd ontwerp voor die droogmaking was, ter voorziening in de behoeften van Rhijnlands uitwatering, aanvankelijk slechts gerekend op de verruiming van het Katwijksche kanaal en de stichting van een stoomgemaal op het IJ te Spaarndam. Later werd, ten deele om in het ongerief van den verkleinden boezem van Rhijnland te voorzien, ten deele om aan de zijde van het IJ niet van alle middelen verstoken te zijn ingeval het stoomgemaal te Spaarndam onverhoopt onklaar mogt worden, en ook in verband met toezeggingen aan het hoogheemraadschap gedaan, tot de stichting van een tweede stoomgemaal te halfweg Haarlem en Amsterdam besloten.

Dit werd in het voorjaar van 1853 in gereedheid gebragt en heeft sedert dien tijd gewerkt.

Reeds bij het voorstel ter uitvoering van dat werk door de commissie, belast met het beheer over de droogmaking gedaan, werd de stichting van een derde stoomgemaal aan den IJssel te Gouda ter sprake gebragt, ten gevolge van den overlast van water, dien de polders langs de Gouwe en van een gedeelte van Rhijnland bezuiden den Rhijn ondervonden, en de algemeene bewering, dat dit bezwaar werd veroorzaakt door de afsluiting van het Meer en het gemis van ontlasting van water op den Rhijn.

De commissie aarzelde niet de stichting van een stoomgemaal op den IJssel eene behoefte te noemen; doch zij was tevens van oordeel, dat de uitgaaf, daaraan verbonden, als eene geheel buitengewone moest worden beschouwd, waarop bij de raming der acht millioen, voor de werken der droogmaking bestemd, niet was gerekend, en dat die uitgave, zonder het beoogde doel te schaden, tot een minder bedrag kon worden beperkt, dan het plan door Rhijnland beraamd medebragt.

De Regering vereenigde zich met de zienswijze der commissie, dien ten gevolge werd tot de stichting van het door haar noodig gekeurde stoomgemaal besloten, en het uitzigt daarop aan de betrokken polderbesturen en het hoogheemraadschap geopend.

Het plan, dat vervolgens in gereedheid werd gebragt en waaraan de Regering hare goedkeuring heeft geschonken, zal volgens de gemaakte berekening eene uitgave van hoogstens *f* 200,000 vorderen. Het onderscheidt zich door groote eenvoudigheid, gepaard aan betrekkelijk geringe kosten en de mogelijkheid van dadelijke uitvoering, zonder voorafgaande onteigening, behoudens medewerking van het gemeentebestuur te Gouda, dat, volgens de verzekering der commissie, daarmede zeer is ingenomen.

Het verstrekt het middel om, ingevolge de verpligting door Rhijnland bij de overeenkomst in 1847 met de Haarlemmermeer-commissie bedongen, bij zomerdroogte dat waterschap en den meerpolder uit den IJssel van versch water te voorzien. De mogelijkheid om een kanaal naar de Wierikken te openen, indien daartoe door het hoogheemraadschap van Rhijnland in het bijzonder belang van dat waterschap mogt worden besloten, wordt er niet door afgesneden, noch hierdoor kostbaarder gemaakt. De landen langs de Gouwe zullen door de stichting van het stoomgemaal wel in de eerste plaats worden gebaat, maar hunne verligting zal ontegenzeggelijk tot die van den algemeenen boezem bijdragen.

Ten gevolge van een en ander heeft de Regering nu een wetsontwerp ingediend, strekkende, om hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1854, met *f* 200,000 te verhoogen.

's Gravenhage, 26 April.

Z. M. heeft de adj.-administrateur W. A. van der Hart, ter zake van in en door de dienst ontstane ziels- en ligchaamsgebreken op een pensioen gesteld van *f* 400.

Z. M. heeft, op verzoek, eervol ontslagen als notarissen de heeren: Th. B. J. Bremmer, te Schiedam; G. H. de Knokke van der Meulen, te Oss en B. IJpma, te Holwerd, arr. Leeuwarden; en benoemd tot notarissen: te Oss, arr. 's Hertogenbosch, J. J. C. de Knokke van der Meulen, cand.-notaris aldaar, en te Schiedam, arr. Rotterdam, H. H. Bremer, cand.-notaris aldaar.

• Maandag a. st. den 1 Mei, zal uit deze residentie naar Leijden vertrekken het 3e bataillon, van het regiment grenadiers en jagers, onder bevel van den majoor Dumoulin, en vervangen worden door het thans te Delft in garnizoen liggende 1e bataljon grenadiers, gecommandeerd door den majoor Simons. De 5e compagnie van het 3e batallon zal echter nog alhier blijven, tot dat de oefeningen in het bukschieten zullen zijn afgeloopen.

• Aanstaanden Zaturdag-avond zal de Rederijkerskamer de «Nieuwe Korenbloem» in de zaal Diligentia alhier eene algemeene vergadering houden. Die avond zal een waar kunstgenot opleveren aan de leden dier kamer en hunne dames, benevens alle bevorderaars van dichtkunst en declamatie, binnen en buiten de stad door de opvoering van *Mahomed*, treurspel in vijf bedrijven naar het fransch van Voltaire. Zijn wij wel onderrigt, dan zullen de meest verdienstelijke der werkende leden, gelegenheid hebben om in dit tooneelstuk hunne gaven ten toon te spreiden, dan zal daarin mede een talentvol lid der Amsterdamsche Rederijkerskamer «Achilles» optreden, en heeft eene begaafde declamatrice, mede lid dier kamer, de rol van Paemyre op zich genomen, en zal daardoor niet weinig bijdragen tot den schitterenden afloop van de voorstelling. Voegen wij hierbij de geschikte keuze van het treurspel, te bekend dan dat men er in beschouwingen over zou treden, dan twijfelen wij niet of een aanzienlijk publiek zal bij die opvoering tegenwoordig zijn.

Wij hebben dezer dagen het berigt medegedeeld, dat de maatschappijen *Rome* en *Stevens* zich vereenigd hadden tot daarstelling der spoorwegen van Luik naar Maastricht door het dal van de Maas en van Luik naar Hasselt. De *N. R. C.* meldt thans evenwel uit eene goede bron, dat dit geheel bezijden de waarheid is. Er heeft geene vereeniging tusschen de beide maatschappijen plaats gehad, terwijl ook het plan der maatschappij Stevens niet verder gaat dan van Luik naar Tongeren en Bilsen. Even onjuist schijnt het berigt, dat de door de maatschappij Rome ontworpen plannen van 's Hage naar Maastricht zijn opgezonden, om daar door de ingenieurs onderzocht te worden, vermits die plannen nog niet bestaan en de opmetingen en uitwerking daarvan, zelfs nog moeten geschieden voor de sectie van Luik naar Maastricht. Het denkbeeld der maatschappij Rome, om Maastricht en Utrecht door een spoorweg te verbinden, waardoor de Luikenaars zonder oponthoud en regtstreeks naar Utrecht, Amsterdam, enz. zouden kunnen reizen, schijnt op belangrijke bezwaren te stuiten. Men hoort de kosten schatten op 80 millioen francs. Bovendien zouden vijf bruggen over Maas, Waal en Lek moeten gelegd worden, hetgeen velen, wegens de gesteldheid van den grond, nagenoeg onuitvoerbaar houden.

De gisteren door Z. M. te Amsterdam verleende audientie aan militaire en civiele autoriteiten werd druk bezocht. Des middags was er diner ten hove. Des avonds bezocht Z. M. een buitengewoon casino-bal in het wapen van Amsterdam.

Het schijnt, dat de heeren predikanten te Amsterdam zich in kerkelijk gewaad naar de audientie bij Z. M. den koning hebben begeven. Een bestendig lezer van het *Handelsblad* herinnert te dier zake aan art. 6 der zooveel besprokene wet van 10 Sept. 1853 (*St. bl.* n°. 102), tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen.

Den 25sten dezer zijn aan de te Amsterdam gevestigde hoofd-commissie ter bevordering der belangen van de Nederlandsche nijverheid op de in 1855 te Parijs te houden tentoonstelling, gezonden exemplaren: *a.* van het Fransch-Keizerlijk decreet van 24 December 1853 betrekkelijk de instelling eener bijzondere commissie voor de in 1855 te Parijs te houden algemeene tentoonstelling voor de nijverheid en schoone kunsten; *b.* van de uitgevaardigde voorschriften voor de plaatselijke comités in de Fransche departementen, die de Fransche regering meent dat tot leiddraad kunnen strekken voor de vreemde commissien, welke zich met die te Parijs in betrekking hebben te stellen. Daarbij is ook de aandacht gevestigd op den Franschen *Moniteur* van den 7den dezer, waarin het reglement voor die tentoonstelling voorkomt. De hoofdcommissie is tevens uitgenoodigd, de vragen of voorstellen, waartoe de overweging der verschillende stukken bij haar mogt leiden en te wier aanzien de tusschenkomst der Nederl. regering wordt noodig of wenschelijk geacht, aan dit Ministerie op te geven.

• Volgens berigt van den officier van Justitie te Amsterdam heeft Maurits Hartog, zich van 23 tot 27 Maart daar ter stede opgehouden. Hij heeft gelogeerd in: *Het Haasje*, op het Damrak, heeft op 24 Maart zijn paspoort bij de politie doen vizeren voor Londen, op 25 Maart Wissels bij de Nederl. bank gedisconteerd en is den 27 Maart naar Rotterdam afgereisd. Van den gepleegden diefstal was aan gemelden officier van Justitie, reeds op 30 Maart, uit Antwerpen berigt gezonden, waarvan het bedrag toen op *f* 50,000 werd bepaald. Waarschijnlijk bevindt zich de gesignaleerde nog in Nederland.

De spaar- en bewaarkas, opgerigt door de afdeeling Amsterdam der *Maatschappij tot nut der Israeliten in Nederland* beantwoordt voortdurend aan het doel. 563 personen hebben in het afgeloopene jaar van die inrigting gebruik gemaakt. Gedurende de tweede helft van 1853, was de inbrengst *f* 1,708.16. In Julij werd de hoogste som ingebragt. Het saldo in kas op 30 Junij van het vorige jaar was *f* 972.74½ en op 31 Dec. *f* 948.80. Gedurende het tweede halfjaar werd eene som van *f* 1,732.10½ teruggevraagd.

• Volgens berigt van den burgemeester van Hermen en Aerdt, in dato 19 April jl. is het lijk van Hendrik Thomassen, aan den oever van den Rhijn in deze gemeente, een half uur beneden de plaats, waar het ongeluk is voorgevallen, aangespoeld.

• De commissaris van policie te Dordrecht berigt dat op 13 April jl. onder de gemeente Mijl, in de rivier drijvende gevonden is het lijk van eene vrouw, hetwelk derwaarts overgebragt zijnde, door de familie is herkend te zijn dat van de dienstbode vermeld onder de bekendmakingen in het *Policie-blad* op bladz. 106 van dit jaar, in dato 3 Maart.

De *Groninger Courant* deelt van eene geachte hand het berigt uit 's Hage mede, dat de onaangename ontmoetingen, die de predikanten van Koetsveld en Bennink Janssonius zouden hebben gehad, zoodat de laatste zelfs zijn ontslag zou gevraagd hebben, loutere verdichtsels zijn. De ware toedragt der zaak is deze: aan zestien leden der Hervormde Kerk werd door anderen, die tot de «Groeniaansche school» behooren, de taak opgedragen, om eene leerrede van ds. Bennink Janssonius te hooren en dan daarover een oordeel te vellen. Nadat dit 16 tal zich naar de kerk had begeven, en daar elke uitdrukking had gecritiseerd, was de uitslag: «*dat het preken van ds. Janssonius* [illegible] *'t was zoo heel erg niet*» dit verslag [illegible] aan de nieuwsgierige broederen en men [illegible] het besluit, dat het 16 tal niet [illegible] of niet op de hoogte was, om [illegible] besloot dus een dubbeltal [illegible] sonius te beoordeelen en men [illegible] deze plaats onder het gehoor [illegible] van dit plan nemen. [illegible] genegen voor zulk [illegible] spreken en of dit nu aan [illegible] te wijten is of wel aan deze [illegible] 32 tal verschenen niet. Dit is al [illegible]

De *Groninger Courant* zegt nog, dat het berigt der *Amst. Cour.*, 't welk den hoogleeraar Mulder als toekomstig voorzitter van het munt-collegie te Utrecht doodverwde, weinig geloof verdient. De heer Mulder, verzekert dat blad verder stellig, volhardt bij zijn besluit om zijne betrekking

neder te leggen, daar zijne gezondheid zoo gebiedend rust eischt, dat hij eenigen tijd eene meer landelijke woonplaats zal kiezen.

— Wij gelooven te kunnen mededeelen, dat de Commissaris des Konings in de provincie Noord-Holland het voornemen koestert, om weldra zijn ontslag te vragen, dat alsdan de minister van Binnenlandsche Zaken, de heer van Reenen, aftreedt en tot Commissaris des Konings in genoemde provincie zal worden benoemd, en dat aan 't hoofd van het departement van Binnenlandsche Zaken zou worden gesteld Jhr. van der Heim van Duivendijke, thans Commissaris des Konings in Zuid-Holland, of de heer de Kempenaer, lid der Tweede Kamer.

(Utrechtsche Ct.)

De *N. R. C.* heeft gisteren uit Triest eene telegrafische depêche met tijdingen uit Batavie ontvangen. Hoewel de datum niet in de depêche is vermeld, kan men aannemen, dat de berigten tot ongeveer 10 Maart loopen. Er was geenerlei belangrijk nieuws.

Gorinchem, 24 April. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft op de aanvrage van het gemeentebestuur om alhier een telegraafkantoor te openen, eene gunstige beschikking genomen, zoodat spoedig hier een kantoor zal zijn gevestigd.

Steenwijk, 23 April. Op 20 dezer heeft de gemeenteraad, met 6 tegen 5 stemmen, een verzoek afgewezen van de afgescheidene Israëlitische gemeente alhier, om afstand van eenigen woesten grond tot het aanleggen eener begraafplaats. Deze afwijzende beschikking geschiedde op de gronden door het lid A. Schuving Bz. ontwikkeld en hoofdzakelijk daarop nederkomende: dat de stad, door het daarstellen eener openbare begraafplaats, in de behoefte der bevolking, hieromtrent had voorzien, en dat bijgevolg, indien het gedaan verzoek werd toegestaan, alle gezindheden met evenveel regt eene afzonderlijke begraafplaats zouden kunnen vragen, tot groot nadeel van de gemeentekas, door de verminderde inkomsten der openbare begraafplaats.

Oude Pekel-A, 22 April. Op den 19 dezer is alhier van de werf van den heer J. Wortelboer te water gelaten, het nieuwe schoonerschip *Alida Sinnige*, groot 100 lasten, voor rekening eener reederij onder directie van de heeren K. en J. Wilkens, te Veendam en te voeren door kapitein E. H. Dik van Wildervank.

Groningen, 23 April. Gisteren is te Vierverlaten van de werf van den bouwmeester Mulder te water gelaten het kofschip *Henderika*, groot 60 lasten, te voeren door kapt. R. Waterborg, van Groningen.

|| **Nijmegen** 25 April. Eerstdaags zullen de beide bataillons van het alhier in garnizoen liggende 6de Regiment Infanterie, ons verlaten, om vervangen te worden door het 1ste en 2de bat. van het 8ste Reg., welke respectievelijk den 2e en 5e Mei deze vesting zullen binnenrukken.

Met welk gemengd gevoel de heeren Officieren, bij hun vertrek, het vaarwel aan de ingezetenen van Nijmegen zullen toeroepen, is moeijelijk te bepalen. Zij, die dierbare betrekkingen achterlaten; zij, die de schoonheden der natuur beminnen, zullen met weêrzin de stad, die door nieuwe winkels en particuliere gebouwen, dagelijks in verfraaijing toeneemt, en de omstreken, waaraan de natuur de schoonste vergezigten geschonken heeft, uit het oog zien verdwijnen; maar, daar in het algemeen, de officier zich niet gaarne in eene spheer van onverdraagzaamheid beweegt, zal hij, uit dit oogpunt, met genoegen de muren verlaten, waarin deze, voor de maatschappelijke zamenleving hoogst verderfelijke hartstogt, waaraan de anti-revolutionnaire en reactionnaire-partij zich, vooral in het geheim, zoo zij meent, doet kennen, maar al te zeer huisvest.

Hoe diep deze kwaal hier wortel geschoten heeft, zullen wij, onder de menigte voorvallen, die plaats grijpen, slechts twee citeren.

Voor eenigen tijd, bij gelegenheid dat er in de groote societeit «de Harmonie» eene zeer hevige, doch tevens belagchelijke discussie plaats vond over het al of niet toelaten van onder-officieren uit den fatsoenlijken stand, werd aan iemand, die in afzondering leeft, maar zich door zijne vrijzinnige denkbeelden had doen kennen, op eene ironieke toon den naam van «liberaaltje» toegevoegd. Wij voor ons stellen hoogen prijs op dien eerenaam. Waarom? Omdat de ware liberaal onvermoeid werkzaam is tot het heil zijner medemenschen, zonder rang, stand of gezindheid in aanmerking te nemen, en de anti-revolutionnair en reactionnair daarentegen in zijne handelingen slechts zijn eigen belang en dat zijner partij op het oog heeft, tevens andersdenkenden in den ban doende, alles uit christelijke liefde.

Het was ook uit die liefde, dat onlangs, in die zelfde societeit, aan een der officieren van het garnizoen, door een der leden de vraag werd gedaan: «van welke geloofsbelijdenis sommige heeren officieren van het 8e regement zijn!» Of dit de maatstaf zal zijn waarnaar die heeren in gemelde societeit zullen gerecepieërd worden, of dat men met deze vraag bijoogmerken heeft gehad, laten wij onbeslist; maar wij zijn overtuigd, dat zij met innerlijke verontwaardiging is aangehoord, daar het hart van den officier te [illegible], om de lage hartstogt van onverdraagzaamheid daarin op te nemen, terwijl hun stand medebrengt, de staatkunde van elke regering, hetzij in schijn, hetzij in wezenlijkheid, te eerbiedigen. Intusschen ware het doeltreffend, om alle onzekerheid dienaangaande bij eenige leden weg te nemen, dat ieder officier bij zijne eventuële aankomst, de verklaring zijner geloofsbelijdenis schriftelijk aan den secretaris der societeit, den heer mr. Bijleveld, wel te onderscheiden van den burgemeester mr. Bijleveld, de vader, die, in 1848, in de dubbele kamer, zoo sterk tegen de herziening der grondwet geijverd heeft, inzond.

∴ **'s Bosch**, 26 April. Eene belangrijke regtsquaestie houdt onzen gemeenteraad thans bezig. In de vergadering van gister avond gaf het collegie van regenten over de godshuizen en de algemeene armen aan den raad schriftelijk te kennen, dat het opgemerkt heeft, dat door den stadsontvanger jaarlijksche inkomsten aan corporatien en personen worden uitbetaald, die daarop geen regt hebben, naardien die interessen volgens de bestaande wetsbepalingen aan de gestichten van liefdadigheid verschuldigd zijn; uit dien hoofde verzoekende, onder vrijwaring voor alle gevolgen, dat het plaatselijk bestuur genoemden ontvanger last geve, die revenuen aan het collegie van regenten over de godshuizen uit te betalen. Eene commissie van onderzoek is deswege door den Raad benoemd.

Ook heeft gezegd collegie van regenten magtiging verzocht tot verkoop van onderscheidene onroerende goederen, wijl die niet meer dan zuiver *f* 1010.00 jaarlijks opbrengen en op *f* 67,000.00 geschat worden. Behoudens nadere goedkeuring is dit verzoek toegestaan.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 26 April 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned.W.Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$55\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{16}$		Pct.	
Dito Certificat.	3	$66\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	$94\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$
Dito dito .	4	$82\frac{9}{16}$ $\frac{5}{8}$	Dito 1828/1829	5	$93\frac{3}{4}$
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	$80\frac{1}{8}$
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$77\frac{1}{2}$
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz*. .	4	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild*.	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$17\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$	Obligatien . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	$35\frac{1}{2}$ $\frac{9}{16}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ⁶/m.	3	$32\frac{3}{8}$			
Bew. Sp. Com.			Metalliek . . .	5	$57\frac{1}{4}$ $\frac{7}{16}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	75
Portugal.			Dito letter B . .	5	75
Londen nieuwe.	5	$32\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$29\frac{3}{8}$
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$29\frac{3}{8}$

Polen Loten fl 600. *f* $136\frac{1}{2}$; Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. $91\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Mexic., te Lond. 3 pct. $22\frac{3}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{3}{8}$; dito Onb. $22\frac{3}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{3}{8}$; Gren., te Lond. p. s. 100. $2\frac{1}{2}$ pct. $15\frac{13}{16}$; dito Uitg. $6\frac{1}{4}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 57.

Bij eenige affaire in de hoofdsoorten van binnenl. en buitenl. effecten was de markt heden, door kooporders welke voornamelijk in Integr. en in 5 pct. Met. geëffectueerd werden, zeer gunstig gestemd.

FRANKFORT, Dingsdag 25 April. 5 pct. Metaliek $60\frac{3}{4}$; Spanje binn. 3 pct. $32\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $17\frac{1}{16}$.

LONDEN, Dingsdag 25 April. Consols kont. $87\frac{1}{8}$; dito op t. 87, $87\frac{1}{8}$; Mexico N. 3 pct. $23\frac{5}{8}$, $23\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 59, 59; Gren. Uitg. $6\frac{1}{4}$, $6\frac{3}{8}$; Spanje 3 pct. $35\frac{1}{2}$, $35\frac{3}{4}$; dito 1 pct. $17\frac{3}{8}$, $17\frac{1}{2}$; dito Certificaten $3\frac{5}{8}$, $3\frac{3}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 79, 79; dito 5 pct. 92, $92\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. $56\frac{1}{2}$, $56\frac{1}{2}$; dito 4 pct. 85, 85; Sardinie 5 pct. 79, 79.

Russische fondsen flaauw; Sardinische gevraagd.

PARIJS, Dingsdag 25 April. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op t. 90.40; dito 3 pct. 63.25; Sp. Binn. 3 pct. $32\frac{3}{4}$; dito 1 pct. 17; O. Metall. 5 pct. 79.

WEENEN, Dingsdag 25 April. N. Metall. $85\frac{1}{2}$; dito Lett. B. 113; N. Leen. $88\frac{1}{2}$; Lot. v. fl. 250 $119\frac{1}{2}$; Lomb. B. Act. 101; Bankactien 1200; Zilver 37; Wissel Londen 13.24; Parijs 162.

MADRID, Zaturdag 22 April. Sp. binn. 3 pct. $33\frac{1}{4}$; dito nieuwe 1 pct. $17\frac{1}{2}$.

Advertentiën.

DE ONDERGETEEKENDE
JOSEPH HARTOG MACHIELS
KOOPMAN,
wonende te *Waalwijk*.

vermeent, naar aanleiding van een artikel voorkomende in het *Handelsblad* van Vrijdag 21 April ll., overgenomen uit het *Politieblad* en betrekking hebbende op zijnen Schoonzoon MAURITS HARTOG, verpligt te zijn bekend te maken, dat hij met de heeren TH. COCK EN CIE, Kooplieden te *Antwerpen*, eene schikking getroffen heeft omtrent het nadeel aan genoemde Heeren berokkend ten gevolge der handelingen van voorzegden zijnen Schoonzoon, van welke schikking eene behoorlijke acte *in duplo* is opgemaakt en geteekend.

Voorts verzoekt hij bij deze ieder en een iegelijk, die ietwes van hem Ondergeteekende vermeenen te vorderen te hebben, hunne Schuldvorderingen aan hem te willen bekend maken, zullende het verschuldigde terstond worden voldaan.

Eindelijk duft hij zich op nieuw aan de welwillendheid der Heeren Kooplieden aan te bevelen, met wie hij de eer had sedert eene reeks van Jaren met wederzijdsch vertrouwen te handelen.

Waalwijk, 25 April 1854.

JOSEPH HARTOG MACHIELS.

(373)

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

voor de spoedige en algeheele genezing, zonder gebruik van kwik, van: *Huidziekten*, *Daauwworm*, *Klieren en Kliergezwellen*, *Jicht en Syphylitisch Rhumatisme*, *Vloeden*, *Zweren en verouderde en nieuwe Geheime Ziekten*, *ook die aan andere geneeswijzen weerstand bieden*.

De Flesch draagt de handteekening van **GIRAUDEAU DE St. GERVAIS**, houdt ... Siroop en wordt voor 4 Guldens verkocht in de onderstaande Dépôts.

Eene in het Hollandsch gedrukte Brochure, die den lezer met de eigenschappen van dit Plantenmiddel nauwkeurig bekend maakt, wordt alom gratis afgegeven.

Amsterdam, B. Adama, Heerengr.	〃 H. R. de Zaijer.
〃 P. J. F. Thijm Rokin.	's Hertogenbosch, J. Stra...
〃 J. Ruys, Bloemm.	〃 F. Luycks.
〃 H. H. Uloth, Zeedijk.	〃 L. S. H. v. d. Bo...
〃 van Hulsteyn, Warmoesstraat.	Harlingen, P. D. Mirande P...
	Haarlem, K. T. de Breuk.
〃 K. van Olst, Leid. str.	〃 D. Veen en C°.,
〃 Beer, Damrak.	Heemstede, Joh. Groos.
〃 J. Burgers, Kalverstr.	Leeuwarden, J. C. H. v. Har...
Amersfoort, W. Coolhaas.	Leyden. J. F. Terburgh.
Arnhem, F. A. C. Otterbein.	〃 J. J. Reyst.
Bergen op Zoom, Verlinden.	〃 J. C. Du Saar.
〃 P. F. Appelboom.	〃 O. A. van Tricht.
Breda, H. v. d. Goorbergh.	Maastricht, P. Lahmes, D...
Delft, P. J. Paling, W. J. Zn.	Meppel, K. de Vries.
Deventer, Berghuis v. d. Moer.	Middelburg, W. P. van de ...
Dordrecht, van Gelder en van Wageningen.	Nieuwe Diep, J. Jelgertsm...
	Nijkerk, H. H. van Ark.
〃 H. W. G. de Rossen.	Nijmegen, R. J. Opwyrda.
Edam, C. G. Schreuder.	〃 J. J. Sneltjes.
Eindhoven, A. Beguin.	〃 J. A. Noorren...
's Gravenhage, Renesse.	Rotterdam, J. H. van Hu...
〃 G. J. R v. d. Gaag, Droogist.	〃 van Santen ...
	〃 Voorhoeve en ...
〃 W. C. van Dort.	Roozendaal, X. Kreuger.
〃 J. L. Dawans.	Tilburg, J. A. Martens.
〃 De Langen.	Utrecht, H. van Dorssen.
〃 J. L. T. Snabilié.	〃 A. van Woerden.
〃 C. C. v. Valkenburg	〃 L. J. Grootendo...
〃 J. A. van Tiel.	〃 Wed. A. P. Mi...
Goes, Reutbergen.	Vlissingen, van Osch.
Gorinchem, P. J. B. Schultze.	Zaandam, W. J. Endt en ...
Gouda, J. B. Peetersz.	Zierikzee, J. H. Ochtm...
Groningen, G. P. Stutterheim.	

K. FUHRI, te *'s Gravenhage*, heeft alom verzonden een ruim getal Exemplaren van het eerste b...

VAN EEN

NIEUW BOEK- EN PLAATWERK,

GETITELD:

DE OORLOG.

Geschiedenis der tegenwoordige krijgsgebeurtenissen in Eu...

IN TAFEREELEN BESCHREVEN DOOR

T. VAN WESTHREENE, Wz.

UIT TE GEVEN IN GROOT FOLIO FORMAAT (DRIE KOLOMMEN),

MET EEN GROOT GETAL

OPHELDERENDE HOUTGRAVUREN.

Prijs bij Inteekening 20 cents voor ieder vel druks.

De uitgave wordt van nu af wekelijks voortgezet.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.